

nu foreligger grundlag for udsendelse af landet. F.eks. kan det i tilfælde, hvor udlændingen har været udrejst til et andet land, ikke udelukkes, at der kan være opstået grundlag for udsendelse til dette land – uanset at det fortsat ikke er muligt at udsende den pågældende til hjemlandet.

Frihedsberøvelsen skal ophøre, når udlændingen har bidraget med oplysninger til afklaring af, om udsendelse til hjemlandet eller et andet land er mulig. Det bemærkes i den forbindelse, at udlændingen efter udlændingelovens § 40, stk. 3, 1. pkt., skal meddele de nødvendige oplysninger i forbindelse med politiets udsendelse af den pågældende af landet.

Konstateres det, at der er opstået mulighed for udsendelse, kan den pågældende frihedsberøves efter reglerne i udlændingelovens § 36, stk. 1, 1. pkt.

Bestemmelserne i udlændingelovens § 37 finder anvendelse på den foreslåede bestemmelse. Det indebærer bl.a., at en udlænding, medmindre den pågældende forinden løslades, skal fremstilles for retten inden tre døgn efter frihedsberøvelsens iværksættelse med henblik på, at retten tager stilling til spørgsmålet om frihedsberøvelsens lovlighed og fortsatte opretholdelse, jf. udlændingelovens § 37, stk. 1, 1. pkt. Er udlændingen frihedsberøvet på afgørelsens tidspunkt, og findes frihedsberøvelsen lovlig, fastsættes der i retens kendelse en frist for fortsat tilbageholdelse, jf. udlændingelovens § 37, stk. 3, 2. pkt. Denne frist kan senere forlænges af retten, dog højst med 4 uger ad gangen, jf. udlændingelovens § 37, stk. 3, 3. pkt.

Afgørelser truffet efter udlændingelovens § 36 kan efter reglerne i udlændingelovens § 48 påklages til ministeren for flygtninge, indvandrere og integration.

Den Europæiske Menneskerettighedskonvention fastslår i artikel 5, stk. 1, retten til personlig frihed som en grundlæggende ret, hvori der kun kan ske indgreb i nogle nærmere opregnede tilfælde og kun, hvis indgrebet er foretaget i overensstemmelse med den ved lov foreskrevne fremgangsmåde. De opregnede tilfælde i artikel 5, stk. 1, litra a-f, er udtømmende angivet. Det vil være konventionsmedholdeligt, hvis en frihedsberøvelse, der er foretaget i overensstemmelse med den ved lov foreskrevne fremgangsmåde, falder ind under blot ét af de opregnede tilfælde.

Ifølge Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 5, stk. 1, litra b, og den praksis, der knytter sig til bestemmelsen, er frihedsberøvelse tilladt for at sikre opfyldelsen af en endnu ikke efterlevet specifik og konkret forpligtelse, der udtrykkeligt påhviler den pågældende person. Det er endvidere en betingelse, at frihedsberøvelse er et egnet middel til at sikre opfyldelsen.

Indgreb efter artikel 5, stk. 1, litra b, kan kun ske med henblik på at fremtvinge opfyldelse af forpligtelsen, og det må antages at være i strid med bestemmelsen at frihedsberøve ud over det tidspunkt, hvor forpligtelsen er efterlevet. Det må derfor antages, at frihedsberøvelsen skal ophøre, når den forpligtelse, der søges gennemtvunget, er efterlevet.

Det bemærkes herved, at frihedsberøvelse efter den foreslåede bestemmelse alene kan ske, såfremt det er nødvendigt for at afgøre, om der er opstået mulighed for udsendelse. Frihedsberøvelsen foretages således for at gennemtvunge pligten efter udlændingelovens § 40, stk. 3, 1. pkt., til at meddele de nødvendige oplysninger i forbindelse med udsendelsen af landet. Formålet med frihedsberøvelsen er, at udlændingen skal medvirke til en afklaring af udsendelsesspørgsmålet. Det bemærkes endvidere, at frihedsberøvelsen skal ophøre, når udlændingen har bidraget med oplysninger til afklaring af, om udsendelse til hjemlandet eller et andet land er mulig.

Den foreslåede adgang til frihedsberøvelse må på den baggrund antages at være i overensstemmelse med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 5, stk. 1, litra b.

Ifølge Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 5, stk. 1, litra f, er det endvidere i overensstemmelse med konventionen at frihedsberøve en person, »mod hvem der tages skridt til udvisning«, jf. f.eks. Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols afgørelse i Chahal mod Storbritannien (dom af 15. november 1996).

Den foreslåede bestemmelse om frihedsberøvelse finder alene anvendelse over for udlændinge, der har pligt til at udrejse af landet. På det tidspunkt, hvor en udlænding bliver frihedsberøvet efter den foreslåede bestemmelse, vil det være ukendt for udlændingemyndighederne, om der er opstået grundlag for at udsende den pågældende af landet. Det kan således ikke udelukkes, at der på tidspunktet for pågribelse af udlændingen, efter at den pågældende gennem længere tid ikke har overholdt politiets bestemmelse om meddepligt efter den foreslåede bestemmelse i § 34, stk. 3, findes et aktuelt grundlag for udsendelse af landet.

Efter Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis i tilknytning til artikel 5, stk. 1, litra f, kan frihedsberøvelse i udvisningssager kun retfærdiggøres i det omfang, sagen faktisk verserer, ligesom sagen ikke må trække i langdrag.

Det bemærkes hertil, at frihedsberøvelsen skal ophøre, når udlændingen har bidraget med oplysninger til afklaring af, om udsendelse til hjemlandet eller et andet land er mulig.